

Andrej Babiš

Předseda vlády ČR

Vážený Antonio,

Vážená Uršulo,

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

obracím se na Vás před naším neformálním únorovým summitem věnovaným konkurenceschopnosti Evropské unie. Konkurenceschopnost Unie je pro mě klíčovým tématem. Bez silného a konkurenceschopného průmyslu se EU nepodaří ani transformace, ani posílení bezpečnosti, ani dlouhodobá prosperita, jak ostatně správně a jasně zaznělo i v Antverpské deklaraci. Ta představuje společnou výzvu evropského průmyslu a upozorňuje na nutnost sladit ambice v oblasti transformace s udržení silné průmyslové základny v Evropě. Zároveň poukazuje na potřebu dodávek dostupné a cenově přijatelné energie, investiční jistoty, jednodušší a předvídatelné regulace a rychlejších povolovacích procesů jako základních předpokladů evropské konkurenceschopnosti.

Je evidentní, že EU dnes čelí zásadním výzvám, včetně naléhavých bezpečnostních otázek. Jsem přesvědčen, že uspět můžeme pouze pragmatickým přístupem, bez ideologických zkratk a s respektem k rozdílným výchozím podmínkám členských států. Za zásadní považuji zejména lepší fungování vnitřního trhu, posilování evropského průmyslu a soběstačnosti, energetickou bezpečnost a dostupné ceny energií pro naše občany i firmy. Je nezbytné zabránit odlivu energeticky náročných odvětví z EU a posílit naši strategickou soběstačnost.

Dovolte mi proto stručně uvést priority, které považuji za klíčové pro naši nadcházející diskusi:

- Současná cena emisní povolenky ETS 1 se pohybuje kolem 90 EUR/t CO₂, zatímco Evropská komise ve svém EU referenčním scénáři 2020 z roku 2019 predikovala cenu pro rok 2026 26,5 EUR/t CO₂ a ve své poslední dopadové studii při revizi směrnice o obchodování s emisními povolenkami v polovině roku 2021 predikovala pro rok 2026 cenu přibližně 50 EUR/t CO₂. Tento vývoj má značně negativní dopad zejména na energeticky náročná odvětví, která musí obstát na globálním trhu, kde se cena za tunu CO₂ pohybuje

v rozmezí od 2,5 EUR (Indie) do 45 EUR (Japonsko). Je proto nezbytné **omezit nadměrnou cenovou volatilitu emisních povolenek ETS 1 i ETS 2**, a to zavedením cenového stropu či cenových pásem a omezením jejich obchodovatelnosti pro finanční instituce, aby se předešlo nadměrnému růstu jejich ceny a odlivu průmyslu z Evropy;

- **odložit zahájení obchodování ETS 2 alespoň do roku 2030** s cílem revidovat jeho skutečné dopady, neboť existují vážné obavy z vysoké volatility a nadměrného růstu cen, stejně jako z významných negativních sociálních dopadů, inflačních tlaků a dalšího oslabení konkurenceschopnosti evropských podniků;

- **stanovit pouze jeden unijní cíl, a to cíl snížení emisí CO₂**. Určování dalších dílčích cílů omezuje prostor členských států pro vlastní energetická rozhodnutí a může být méně efektivní a finančně náročnější než individuální přístupy. Tento cíl by měl být pravidelně přehodnocován s ohledem na technologický pokrok, stav konkurenceschopnosti evropského průmyslu a geopolitický vývoj;

- **zjednodušit a zpružnit systém zadávání veřejných zakázek** a roli tzv. sektorových zadavatelů, zejména v oblasti energetiky, s ohledem na existenci jednotného energetického trhu; zároveň zvážit vyjmutí energetických společností z povinnosti organizovat veřejné zakázky při zachování zásad transparentnosti a nediskriminace;

- **akcelarovat všechny schvalovací a povolovací procesy** za účelem výstavby nových energetických zdrojů a infrastrukturních projektů;

- **odstranit nadbytečné a zatěžující reportovací povinnosti a důsledně trvat na principu snižování byrokracie** a administrativní zátěže v legislativě EU, včetně dodržování pravidla *one in, two out*;

- **zjednodušit pravidla státní podpory pro strategické energetické projekty** a zavést pevné lhůty pro jejich schvalování ze strany Evropské komise;

- **plně dodržovat princip technologické neutrality** a zajistit příznivé podmínky financování pro jadernou energetiku a zemní plyn jako přechodový zdroj; zároveň v tomto smyslu revidovat technická kritéria pro kvalifikaci zemního plynu a jaderné energie v rámci taxonomie, na čemž jsme již s některými členskými státy začali pracovat;

- **podpořit výstavbu dalších přeshraničních propojení** v oblasti elektřiny a plynu nad rámec již stanovených prioritních projektů;

- **posílit surovinovou nezávislost EU**, podpořit těžbu a zpracování kritických surovin v Evropě a chránit je před nekalou konkurencí ze třetích zemí;

- **podpořit zavádění technologií CCS a ukládání CO₂** jako srovnatelných a životaschopných alternativ k dekarbonizaci prostřednictvím investic do elektrolýzy;

- **podpořit rozvoj technologií a odvětví s vysokou přidanou hodnotou** a usilovat o jejich rovnoměrnější rozložení napříč jednotným trhem.

Před nadcházejícím neformálním setkáním členů Evropské rady bych chtěl potvrdit svou připravenost aktivně přispět k hledání vyvážených řešení. K výše uvedeným tématům navrhuji připravit konkrétní legislativní návrhy, které se pozitivně promítnou do života občanů i podniků v celé EU. Moji ministři a jejich týmy jsou připraveni tato řešení dále rozpracovat a úzce na nich spolupracovat se svými protějšky.

Jsem si vědom, že uvedené problémy jsou závažné nejen pro mě a že na jejich řešení se v některých případech již pracuje. Považuji však za velmi důležité dosáhnout konkrétního pokroku v krátkém čase, a to i s ohledem na vyjednávání příštího víceletého finančního rámce EU. Za tímto účelem bychom mohli zvážit zřízení skupiny zainteresovaných států *Přátel konkurenceschopnosti*, která by se mohla jednotlivým návrhům podrobněji věnovat.

Těším se na naši další spolupráci a na otevřenou diskusi během nadcházejících jednání, zejména na pokračování společného úsilí o posilování stability a konkurenceschopnosti Evropské unie.

J. E. António Costa
předseda Evropské rady

J. E. Ursula von der Leyenová
předsedkyně Evropské komise

Členové Evropské rady